

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

No

La No

din

Dosarul Nr.1a-1440/19
19.02.2020

Curtea Constituțională a
Republicii Moldova
str. Al. Lăpușneanu, nr. 28,
Chișinău,

Curtea de Apel Chișinău, Vă expediază copia încheierii din
23.01.2020.

Anexă: Copia încheierii sus- menționate.

Grefier:

Elisei Dobînda

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr.	449	
" 18 "	03	2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume GAVRILENCU 2. Prenume VASILE

3. Funcția Neangajat

4. Adresa mun. Chișinău, str-la 1 Caucaz nr. 6

5. Tel./fax

6. Numele și prenumele reprezentantului* -

7. Ocupația reprezentantului -

8. Adresa reprezentantului -

9. Tel. - 10. Fax -

11. -

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Prezenta sesizare are ca obiect, examinarea constituționalității prevederilor art. 79 Cod Penal al RM și în concret sintagmelor “circumstanțele excepționale ale cauzei” și “ circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei” din conținutul art. 79 alin. (1) Cod Penal al RM.

Excepția de neconstituționalitate este ridicată în cadrul examinării cauzei penale privind învinuirea lui Gavrilencu Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(1), 326 alin.(2) lit. b) Cod Penal, care se află în examinare în ordine de apel, la Curtea de Apel Chișinău, judecător raportor Silvia Gîrbu.

Conținutul prevederilor contestate este următorul:

(1)Ținînd cont de **circumstanțele excepționale ale cauzei**, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, **de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei**, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvîrșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvîrșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvîrșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

(2)Poate fi considerată excepțională atît o circumstanță atenuantă, cît și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1)

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. În fapt, prin **Sentința Judecătorei Chișinău sed. Buiucani nr. 1-304/2019 din 27 iunie 2019**: apelantul / inculpat Gavrilencu Vasile Vladimir a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42, 326 alin.(2) lit.b) Cod Penal al RM, fiindu-i aplicată în baza acestei legi, în cumul cu prevederile art. 364¹ Cod de Procedură Penală al RM, o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 2 250 (două mii două sute cincizeci) unități convenționale, ceia ce constituie suma de 112 500 (una sută douăsprezece mii cinci sute) lei.

Totodată, potrivit sentinței contestate, instanța de fond a dispus în temeiul art. 162 alin.(1) Cod de Procedură Penală al RM, ca corpurile delictive și anume: un purtător de informații tip CD-R model “Espezanza”, în care se conține un fișier audio, un purtător de informații tip CD-R model “Espezanza”, în care se conține un fișier cu denumirea “Vasea”, cu dimensiunea de 11 621 kb, 26 file format A4 cu convorbirile și sms-urile fixate dintre abonatul 076712882 și Miron Igor, un purtător de informații de tip DVD-R de culoare albă, pe care este făcută inscripția 2018550033, un purtător de informații tip DVD-R de model “Freestyle”, pe care este înscris rezultatul măsurii special de investigație – *să fie păstrate la materialele cauzei*.

De asemenea, potrivit sentinței contestate, instanța de fond a dispus cu titlu de măsură specială, în temeiul art. 106 alin.(1) și (2) Cod Penal al RM, confiscarea de la apelantul / inculpat Gavrilencu Vasile Vladimir și trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului suma de 400 (patru sute) euro, cu titlu de mijloace bănești utilizați pentru săvârșirea infracțiunii.

În motivarea sentinței adoptate, instanța de fond a constatat că faptele incriminate apelantului- inculpat au avut loc și au fost calificate corect de către organul de urmărire penală, iar vinovăția lui Gavrilencu Vasile Vladimir a fost dovedită pe deplin atît prin probele anexate la materialele cauzei, cît și prin faptul că acesta – în temeiul art. 364¹ Cod de Procedură Penală al RM a declarat că recunoaște vinovăția și a solicitat în acest sens instanței să aplice în raport cu acestea o pedeapsă mai blîndă, care ar fi echitabilă cu gravitatea faptelor săvîrșite.

De asemenea, instanța de fond a mai constatat și faptul că la speță există doar circumstanțe atenuante în raport cu apelantul / inculpat Gavrilencu Vasile Vladimir, cum ar fi - căința sinceră și contribuirea activă a acestuia la descoperirea infracțiunii.

Respectiv, în prezența circumstanțelor atenuante și lipsa circumstanțelor agravante, instanța de fond a aplicat față de apelantul / inculpat Gavrilencu Vasile Vladimir o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 2 250 (două mii două sute cincizeci) unități convenționale, ceia ce constituie suma de 112 500 (una sută douăsprezece mii cinci sute) lei, adică pedeapsă minimă sub formă de amendă care poate fi aplicată potrivit art. 42, 326 alin.(2) lit.b) Cod Penal al RM în coroborare cu prevederile art. 364¹ Cod de Procedură Penală al RM, **refuzînd totodată să aplice față de inculpat prevederile art. 78 și 79 Cod Penal și să aplice față de acesta o pedeapsă mai blîndă decît prevede legea, indicînd că la speță nu sunt prezente careva circumstanțe excepționale.**

În opinia apelantului/inculpat Gavrilencu Vasile, prevederile art. 79 Cod Penal al RM erau aplicabile la speță, or acesta a avut doar un rol de intermediar în săvîrșirea infracțiunii incriminate și nu a obținut careva beneficii personale sau materiale urmare a săvîrșirii infracțiunii respective, a recunoscut vina în cele săvîrșite încă la faza urmăririi penale, și-a manifestat o căință activă față de cele întîmplate și a contribuit totodată activ la descoperirea infracțiunii.

Astfel, în opinia apelantului, sintagmele “circumstanțele excepționale ale cauzei” și “ circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei” din conținutul art. 79 alin. (1) Cod Penal al RM, au un caracter ambiguu și lipsit de claritate, motiv din care instanțele judecătorești de regulă resping cererile inculpaților privind aplicarea dispozițiilor respective, indicînd de fiecare dată în mod formal că toate circumstanțele atenuate prezente la caz nu constituie și niște circumstanțe excepționale, fără a indica totuși care pot fi circumstanțele excepționale și din ce motiv, circumstanțele existente la caz nu sunt catalogate ca fiind excepționale. Respectiv, norma respectivă contravine prevederilor Constituției Republicii Moldova și mai concret – prevederilor art. 23 din Constituția RM.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14. Potrivit prevederilor art. 79 alin.(1) și (2) Cod Penal al RM, *ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională . Poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1)*

Pe de altă parte, potrivit art. 23 alin.(2) din Constituția RM, *statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.*

În opinia noastră, sintagmele “circumstanțele excepționale ale cauzei” și “ circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei” din conținutul art. 79 alin. (1) Cod Penal al RM, contravin prevederilor art. 23 alin.(2), or acestea nu corespund criteriilor de claritate a normei legale – accesibilitate, previzibilitate și calite.

Astfel, deși legiutorul a instituit articolul respectiv în Codul Penal al RM în vederea aplicării acestuia, în cazul existenței unui cumul de circumstanței atenuante, în virtutea existenței cărora, deși formal infracțiunea întrunște toate elementele componente, sancțiunea minimă prevăzută este una prea prea aspră în raport cu faptele concret săvârșite, totuși modalitatea în care a fost formulate norma dată permit o interpretare extictiv defavorabilă în față de cerere inculpatului, or în cele mai dese cazuri, ca și în cazul din speță, instanța de judecată consideră că circumstanțele atenuante existente la speță nu constituie și niște circumstanțe excepționale, deși legislația penală nu prevede expres care ar fi aceste circumstanțe.

În situația creată, norma respectivă este lipsită de claritate or practica judiciară din RM este una neuniformă în aplicare acesteia, fiindcă după caz – un cumul de circumstanțe atenuate existente în cauza penală sunt tratate ca nefiind excepționale, iar în alte cazuri, cumulul de circumstanțe atenuate similare sunt tratate ca fiind excepționale.

Mai mult ca atât, deși prevederile normei respective au fost examinate și de către Plenul CSJ prin Hotărîrea Explicativă nr. 8 din 11.11.2013 privind unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, o careva claritate în interpretarea normei respective nu a fost instituită, fiind indicat doar că această normă urmează a fi aplicată atunci cînd există circumstanțe excepționale la caz, fără a indica concret care ar fi modalitatea stabilirii circumstanțelor respective.

În situația creată, deși la speță în raport cu apelantul Gavrilencu Vasile există o circumstanțe atenuante legate de scopul și motivul faptei, rolul acestuia în săvârșirea infracțiunii, or acesta nu a obținut careva beneficii personale sau materiale urmare a săvârșirii infracțiunii respective, comportamentul acestuia după consumarea infracțiunii, contribuirea active la descoperirea infracțiunii și deși alin. (2) al articolului contestat prevede *că poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1)*, norma data nu a fost aplicată la speță, motiv din care și se înaintează prezenta excepție de neconstituționalitate, întru stabilirea unei clarități.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Reieșind din cele relevate, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (1) lit. a), art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit a), și art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, solicităm în mod respectuos exercitarea contolului constituționalității prevederilor art. 79 alin.(1) Cod Penal al RM și în concret – sintagmelor “circumstanțele excepționale ale cauzei” și “ circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei” din conținutul art. 79 alin. (1) Cod Penal al RM.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. _____

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17. a) Copia Sentinței din 27 iunie 2019.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul mun. Chișinău str. M. Prigara 12

Data 23.01.2020.

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Dosarul nr. 1a-1440/19
1-19122418-02-1a-24072019

ÎN CHEIERE
În numele Legii

23 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Judecătorii

Cu participarea:

Procurorului

Avocatului

Stelian Teleucă

Sergiu Furdui și Silvia Gîrbu

Djulieta Devder

Danu Dogotari

examinînd în ședință de judecată publică, în ordine de apel, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate din conținutul art. 79 alin. (1) CP RM, pe cauza penală de învinuire a lui Gavrilencu Vasile Vladimir învinuit în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b), Codul penal, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, a –

C O N S T A T A T:

1. În procedura Curții de Apel Chișinău se află în proces de examinare cauza penală de învinuirea lui Gavrilencu Vasile Vladimir în comiterea a infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b), Codul penal.

2. În ședința instanței de apel, inculpatul Gavrilencu Vasile Vladimir a înaintat o cerere prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 79 alin. (1) CP RM.

3. În ședința instanței de apel, inculpatul Gavrilencu Vasile Vladimir și avocatul acestuia, Danu Dogotari, au pledat pentru admiterea cererii depuse în acest sens privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 79 alin. (1) CP RM.

4. Procurorul participant Djulieta Devder, a solicitat respingerea cererii, pe motiv că, cauza dată a fost examinată în instanța de fond, în procedură simplificată, inculpatul a acceptat toate probele, prin urmare consideră, că nu sunt temeiuri de a sesiza instanța privind neconstituționalitatea art. 79 CP.

5. Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, Colegiul penal conchide de a admite cererea inculpatului Gavrilencu Vasile Vladimir și a avocatului acestuia, Danu Dogotari, privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru a exercita controlul constituționalității dispozițiilor art. 79 alin. (1) CP RM și anume, sintagmele „circumstanțele excepționale ale cauzei” și „circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei” din conținutul art. 79 alin. (1) CP RM.

6. Colegiul penal constată că în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Gavrilencu Vasile Vladimir în comiterea a infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b), Codul penal, atât inculpatul Gavrilencu Vasile, cât și avocatul său Danu Dogotari au solicitat sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 79 alin. (1) CP RM și anume, sintagmele „circumstanțele excepționale ale cauzei” și „circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei” din conținutul art. 79 alin. (1) CP RM.

7. În conformitate cu art. 7 alin.(3) Codul de procedură penală, *dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.*

8. Conform art.135 alin. (1) lit. a) Constituția Republicii Moldova, *Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.*

9. Conform art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, *Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.*

10. Prin Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), s-a examinat sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 09.12.2015, în temeiul art.135 alin.(1) lit.b) din Constituție, art.25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.38 alin.(1) lit.d) Codul jurisdicției constituționale, de către Curtea Supremă de Justiție, pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.g) din Constituția Republicii Moldova, hotărându-se: *în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu; sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza; judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: 1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; 2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul*

Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul 1 lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

11. Astfel, verificând întrunirea în cererea înaintată de către partea apărării în cadrul ședinței de judecată, a condițiilor invocate în Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 2 din 09.02.2016 și stabilind întrunirea condițiilor menționate, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a admite cererea inculpatului Gavrilencu Vasile, cât și a avocatului său Danu Dogotari, privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 79 alin. (1) CP RM și în concret, sintagmele: „circumstanțele excepționale ale cauzei” și „circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei”.

12. În conformitate cu prevederile art. art. 7, 342 Cod de procedură penală, art.135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

DISPUNE:

Se admite cererea inculpatului Gavrilencu Vasile, cât și a avocatului său Danu Dogotari privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 79 alin. (1) CP RM și în concret, sintagmele: „circumstanțele excepționale ale cauzei” și „circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei”.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității a sintagmelor „circumstanțele excepționale ale cauzei” și „circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei” din dispoziția art. 79 alin. (1) CP RM.

Procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Gavrilencu Vasile Vladimir în comiterea a infracțiunilor prevăzute de art.art.42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b), Codul penal, se suspendă până la examinarea sesizării respective de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Stelian Teleucă

Sergiu Furdui

Silvia Gîrbu